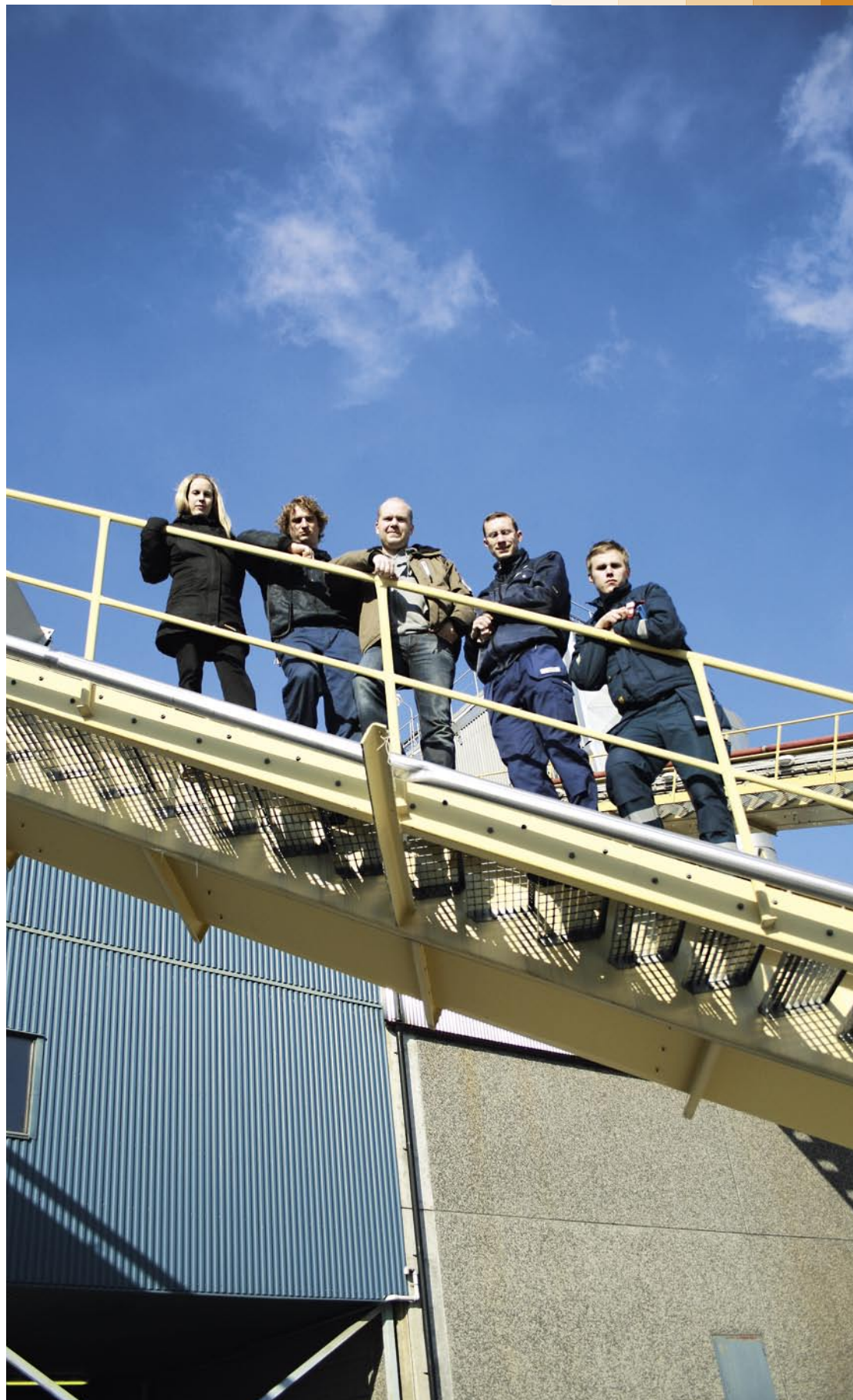

ÅRSREDOVISNING
2007

Årsredovisning för räkenskapsåret 2007-01-01 – 2007-12-31

Styrelsen och verkställande direktören för Härnösand Energi & Miljö AB avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning.

INNEHÅLL	SIDA
VD har ordet	4
Förvaltningsberättelse och viktigare händelser	5
Miljöredovisning	10
Förslag till vinstdisposition	12
Investeringar	12
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Finansieringsanalys	15
Tilläggsupplysningar	16
Revisionsberättelse	25
Granskningsrapport	25
Ekonomisk utveckling 2003 – 2007	26
Känslighetsanalys	26

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Foto: Alina Lundberg

OMSLAGSBILD

Ett av HEMABs mål 2007 var att föryngra personalstyrkan. Medelåldern sänktes från 49,7 till 49,3 år, ett steg i rätt riktning. Fem av våra yngre medarbetare är Cathrine Edholm, Mattias Melin, Jonas Jacobsson, Daniel Johansson och Mikael Alenius.

VD HAR ORDET

VI KAN NU SUMMERA ÄNNU ETT ÅR och göra bokslut både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. Blev det som vi tänkt oss? Har vi nått våra mål? Det är viktigt att ta sig tid att reflektera och summera. Det ger oss förutsättningar att lära och skapa ständiga förbättringar. Vi i HEMAB har många saker som vi kan känna oss stolta över och som vi skall glädja oss åt. Vi levererar en bra och prisvärd service med "långsiktighet, närhet och minimala störningar" till våra kunder/ägare. Jag är övertygad om att Härnösandsborna vill att vi skall fortsätta bedriva en verksamhet som sätter låga priser, service och kundnytta före kortsiktig vinstmaximering.

En uttalad målsättning är att vi skall sträva efter "länets lägsta priser". Naturligtvis är det en förutsättning att vi har fortsatt god ekonomi och att vi klarar ägarens krav på avkastning och soliditet. Målsättningen driver på oss att vara kostnadseffektiva, ha god kontroll på intäkter och kostnader och att vi tänker långsiktigt. Vi har legat still med elnätpriserna sedan 2004, med fortsatt god lönsamhet, och närmar oss nu målsättningen; länets lägsta pris. Samma trend gäller för övriga tjänster och för t ex fjärrvärme till villor samt vatten till flerkamiljshus har vi redan nått målet; länets lägsta pris.

Det ekonomiska resultatet för 2007 blev 14,5 Mkr vilket är marginellt högre än budgeterat. Det betyder att vi har en avkastning på eget kapital på 10,6 % som väl uppfyller ägarnas krav på 7 %.

Vårt målmedvetna arbete att minska sjukfrånvaron ger resultat. Under de senaste åren har vi haft en positiv trend i det avseendet. Ett av våra mål 2008 är att det ska bli ännu bättre.

Arbetet med att på ett klokt och välplanerat sätt klara av det generationsskifte som vi står mitt i fortsätter. Under året har vi avtackat flera som lämnat oss som pensionärer men också hälsat många unga nya medarbetare välkomna till oss. Ett glädjande inslag har varit att många unga hemvändare finns bland de sökande till utannonserade tjänster. Vi ser nu också effekter av vår målmedvetna generationsväxling i form av sjunkande medelålder.

Det pågår flera spännande vindkraftsatsningar i Härnösand. Under hösten blev detaljplanen klar för det projekt som vi själva driver på Vårdkasberget. Där återstår nu en frivillig tillståndprocess innan vi kan starta det operativa arbetet med upphandlingar och byggande. Arbetet med bl a anslutningsfrågor för andra projekt pågår också parallellt. Långa leveranstider för vindkraftverk innebär nog att det ändå dröjer 1-2 år innan vi kan se några nya vindkraftverk i Härnösands siluetten.

Nya regionala samarbeten i olika former är viktiga för oss. Under det senaste året har vi påbörjat ett konkret arbete för att bilda gemensamt driftbolag med stadsnäten i Ånge-Sundsvall-Timrå. Vi har dessutom tillsammans med 10 andra kommunägda elnätföretag i Mellannorrland bildat "Elinorrförbundet". Samarbetets syfte är att tillsammans kunna finna stordrifts-

fördelar avseende t ex inköp, spetskompetenser och på längre sikt även drift.

2008 har i flera avseenden fått en positiv start. Många Härnösandsbor hörsammade vår inbjudan till julgransplundring vid kraftvärmeverket i mitten av januari. Det blev en mycket uppskattad tillställning under en fantastiskt fin vinterdag. Alla inlämnade julgrannar flisades direkt och ger miljövänlig fjärrvärme i kraftvärmeverket. Arrangemanget innebar också en rejäl summa pengar till 5i12-rörelsen.

Under 2008 är ett av våra mål att certifiera vårt verksamhetsledningssystem. Arbetet med att utveckla systemet har pågått i flera år och vi har under det senaste året provat det i praktisk tillämpning och även genomfört ett flertal interna revisioner. Det känns spännande och stimulerande att nu vara framme vid certifiering.

I samband med att jag hälsade gästande branschkollegor välkomna till Härnösand nyligen så sa jag att "Härnösand är en fantastisk stad att leva och bo i." En av de tillresta gästerna tillade då spontant "Härnösand är en klart underskattad stad!" Låt oss tillsammans ändra på det och lära omvärlden att uppskatta Härnösand för dess rätta värden! Om vi är missnöjda med något i vår kommun så låt oss rätta till det. Om vi uppskattar något i vår kommun så låt oss berätta det för omvärlden!

Jag vill avslutningsvis tacka vår kompetenta och lojala personal för ett bra arbete under året. HEMAB:s personal tar personligt ansvar, finns alltid tillgängliga för Härnösandsborna genom lokal närvaro och arbetar i alla sammanhang för samverkan med kunder, ägare, branschkollegor m fl.

VISION

HEMAB bidrar aktivt genom sin verksamhet till att göra Härnösand attraktivt samt skapar förutsättningar för en positiv utveckling med inflyttning och nya företag i kommunen. Verksamheten ger kunderna långsiktighet, närhet och störningsfria leveranser.

VÅRA KÄRNVÄRDEN

- Personligt ansvarstagande
- Lokal närvaro
- Samverkan

Mars 2008

Ingemar Forzelius

vd

Härnösand Energi & Miljö AB

Foto: Alltid Marknadsbyrå

ÖPPEN ÅRSSTÄMMA.

För första gången var HEMABs årsstämma öppen för allmänheten. Ett 60-tal intresserade Härnösandsbor följde både årsstämman och de efterföljande klimatföreläsningarna.

LÄNETS LÄGSTA PRISER.

Under 2007 formulerade vi detaljerade mål för företaget i en skrift. Ett av de mest utmanande målen är "Länets lägsta priser". På två områden, fjärrvärme för villakunder och vatten/avlopp för flerbostadshus, är målet redan uppnått.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE OCH VIKTIGARE HÄNDELSER

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

[HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB, HEMAB ägs till 100 % av Härnösands kommun.]

[I HEMAB ingår det helägda dotterbolaget HÄRNÖSAND ELNÄT AB, HEAB, i vilket elnätsrörelsen bedrivs.]

[HEMAB äger 28,6% i KOMMUNBRÄNSLE I ÅDALEN AB, KBAB, som förser de tre ägarkommunerna med bränsletorv.]

[HEMAB äger också 7,5% i NORDSVENSKA KRAFT AB samt 9,6% i NORRSKEN AB som sysslar med nätkommunikationsfrågor.]

[HEMAB äger tillsammans med E.ON, HEMAB ELFÖRSÄLJNING AB. Ägarfördelningen är HEMAB 25% och E.ON 75%.]

HEMAB-koncernens verksamhet är uppdelad i fem affärsområden; Fjärrvärme, Renhållning, Vatten (huvudman), Stadsnät samt Elnät. Elnätsverksamheten bedrivs i dotterbolaget HEAB medan övriga verksamheter bedrivs i moderbolaget. HEMAB har liksom tidigare varit ägarens beställarombud när det gäller skötsel och drift av gator och vägar.

Koncernens nettoomsättning uppgick till 253,2 Mkr (258,0) och resultatet före skatt blev 14,5 Mkr (18,6). Investeringarna uppgick till 46,0 Mkr (31,5) och bestod i huvudsak av anläggningar för el, fjärrvärme, vatten och optofiber.

Arbetet med att införa ett verksamhetsledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö har fortsatt under 2007. Resultatet har blivit en verksamhetshandbok som omfattar alla arbetsområden och verksamheter i koncernen.

En affärsplan med långsiktiga målsättningar har tagits fram och fastställt av styrelsen. Utifrån den har sedan detaljerade mål arbetats fram. Det är första gången som HEMAB har formulerat företagets mål så tydligt. Ett av de mest utmanande målen är "länets lägsta priser". På två områden, fjärrvärme för villakunder och vatten/avlopp för flerbostadshus, är målet redan uppnått. HEMABs kund- och debiteringssystem, Kaskad, har uppraderats under året, vilket har medfört förbättringar för både medarbetare och kunder.

Årsstämman 11 april var för första gången öppen

för allmänheten. Ett 60-tal intresserade följde både årsstämman och de efterföljande klimatföreläsningarna. Som en följd av att det efter valet 2006 blev borgerligt styre i kommunen utsågs en ny styrelse med Lennart Bolander som ordförande.

FJÄRRVÄRME - NU KVALITETSSÄKRAD

Från 2007 är våra fjärrvärmeleveranser kvalitetssäkrade och certifierade enligt Reko Fjärrvärme, ett system som har tagits fram i samarbete mellan branschorganisationen Svensk Fjärrvärme och representanter för kundorganisationerna. Reko Fjärrvärme innebär bland annat höga krav på öppenhet och information. Under 2007 installerade 88 nya kunder fjärrvärme och vid årets slut hade vi cirka 1 500 fjärrvärmekunder. Att vi har länets lägsta fjärrvärmepris för villor bidrar till att attrahera nya kunder. Samtidigt har marknadens intresse mattats något jämfört med tidigare år, främst på grund av vår stora marknadsandel, men också på relativt låga elpriser under året.

Från 2007 budgeteras värmeförsäljningen utifrån ett

• FJÄRRVÄRME	2007	2006	2005	2004	2003
Försäljning värme (GWh)	159	150	152	140	156
Försäljning el (GWh)	37	49	50	50	41
Erhållna elcertifikat (antal)	36 976	49823	50462	47324	17772
Fjärrvärmenät (km)	98	94	90	82	75

Foto: Anna Unander

Foto: Anna Unander

LÄGST PRIS PÅ LATRINHANTERING.

På grund av deponiförbudet slutade vi under 2007 att ta hand om latrin på egen hand. Det körs nu i stället till Bollnäs. Trots det har HEMAB länets lägsta pris på omhändertagande av latrin.

VÄRMEPRODUKTIONEN ÖKADE.

Underhållsingenjör Nisse Lundquist och de andra medarbetarna på Kraftvärmeverket kan konstatera att 2007 var ett bra år för Fjärrvärme. Inga allvarliga driftstörningar inträffade.

lägre värde än det så kallade normalåret, som tidigare har använts. Detta på grund av ständigt återkommande år med högre temperaturer än normalåret.

Elpriserna var låga under första halvåret för att åter stiga under hösten. Elproduktionen blev lägre än tidigare år, 37 GWh (49 GWh). Minskningen beror på ökat inköp av spillvärme från BioNorr. Eftersom elpriserna har varit relativt låga har det varit lönsamt att sänka kraftvärmeproduktionen och istället öka inköpen av spillvärme.

0,9 GWh av elproduktionen kommer från vindkraft, vilket motsvarar förväntningarna i budgeten.

Värmeförsäljningen ökade till 159 GWh (150 GWh). Andelen förnyelsebar energi är hög i fjärrvärmeproduktionen. Den förnyelsebara energin (trädbränsle, pellets och deponigas) står tillsammans med spillvärmerna och torven för huvuddelen av energiproduktionen. Endast någon procent utgörs av olja/el. Inga störningar har förekommit i fjärrvärmeleveranserna, bortsett från planerade stopp vid inkoppling av nya kunder.

Inför perioden 2008–2012 har staten beslutat att slopa utsläppsrätterna till hela fjärrvärmebranschen. Det kommer att slå hårt mot både affärsområdets och HEMABs ekonomi. Tidigare har vi, på grund av våra relativt låga utsläpp, kunnat sälja en viss del av våra utsläppsrätter. Under 2008 tvingas vi tvärtom köpa utsläppsrätter. För 2008 innebär det en merkostnad på 4 Mkr, som bara delvis kan kompenseras genom ett högre pris till kunderna.

RENHÅLLNING - +25 PROCENT FÖR FARLIGT AVFALL

Ett nytt tillstånd för verksamheterna vid Jaktstigen, däribland Miljöcentralen, blev klart under året. Tillståndet är viktigt för arbetet med sortering, mellanlagring och ökad återvinning.

Under året tog HEMAB krafttag för att komma till rätta med farliga trafikmiljöer i samband med sophämtning, särskilt miljöer där barn vistas. Målet är att undvika till exempel backning på trånga gator och gårdar. Efter en kartläggning tog vi kontakt med ett antal kunder och genomförde nödvändiga förändringar.

Ett nytt avtal om skötsel av återvinningsstationerna tecknades med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI). Tyvärr meddelade FTI under slutet av året att återvinningsstationen i Veda måste avvecklas på grund av ett för litet befolkningsunderlag.

En ny avfallsplan för Härnösands kommun har börjat tas fram och HEMAB finns med i arbetsgruppen. Avfallsplanen kommer att behandla viktiga frågor som till exempel utsortering av matavfall och bättre sortering av hushållsavfall. Sannolikt blir planen klar under 2008 och kan börja gälla 2009.

Två gamla lastbilar har ersatts med en containerbil och en lastbärare. Det har gjort vår bilpark både mer flexibel och miljöanpassad. Bilarna är även utrustade med alkoholås.

Under de senaste tio åren har deponeringen av avfall minskat med 85 %. 2007 skickade vi 10 732 ton avfall till Sundsvall för förbränning (+ 47 %). Av denna mängd var 5 560 ton (52 %) hushållsavfall. Insamlingen av farligt avfall ökade med hela 25 % jämfört med året innan.

På grund av deponiförbudet slutade vi ta hand om latrin på egen hand. Det körs nu i stället till Bollnäs. Trots prishöjningen har vi lägst pris i länet på omhändertagande av latrin.

VATTEN - NY ENTRÉ TILL VATTENVERKET

HEMAB ansvarar för den allmänna VA-försörjningen i kommunen. 2007 började den nya "Lagen om allmänna vattentjänster" att gälla. Arbetet med att anpassa vårt

Foto: Anna Unander

RENARE VATTEN.

Risken för bakterietillväxt i vattenverket har minskats genom UV-behandling, klordosering och bättre arbetsrutiner. Här kontrollerar Nina Andersson vattnets kvalitet genom provtagning i processen.

RUNE RENNEMARK.

All personal bjöds på en mycket uppskattad föreläsning med Rune Rennemark, som pratade om samarbete, kommunikation, medmänniskor och kundbemötande.

ABONNEMANG/KUNDER

[Fjärrvärme, antal]

2007	1 499
2006	1 411
2005	1 252
2004	1 089
2003	929
2002	750
2001	625

[Renhållning, antal]

2007	8 716
2006	8 553
2005	8 383
2004	8 072
2003	8 050
2002	8 062
2001	7 909

[Vatten, antal]

2007	5 261
2006	5 277
2005	5 333
2004	5 325
2003	5 277
2002	5 318
2001	5 335

[Elnät, antal]

2007	13 848
2006	14 290
2005	14 691
2004	15 182
2003	15 770
2002	15 870
2001	15 860

regelverk till den nya lagen pågår och ska vara helt klart vid utgången av 2008.

En omorganisation av verksamheten har påbörjats, bland annat genom att slå ihop två driftgrupper till en. Flera personer har rekryterats, dels till nyinrättade nyckelbefattningar, dels för att klara en förestående generationsväxling i ledningsnätgruppen.

Vattenverkets entré fick en ansiktslyftning då en lokal konstnär, Eva-Leena Skarin, anlätades för att göra en konstnärlig utsmyckning. HEMABs ordförande Lennart Bolander invigde installationen.

Risken för bakterietillväxt i vattenverket har minskats genom förbättrade arbetsrutiner samt UV-behandling och klordosering. Livsmedelsverket har varit på tillsynsbesök vid vattenverket.

Förnyelser i ledningsnätet har fortsatt vid exempelvis Fredriksvägen, Granvägen, Maratongatan och Kiörningsgatan.

En stor vattenläcka inträffade i september under E4 intill Landstingets kontor. Läckan var svår att hitta och det tog cirka en vecka innan den kunde lagas. Under tiden blev läckan så stor att produktionen vid vattenverket närmade sig maxkapacitet. Sett över en längre tidsperiod har dock antalet vattenläckor och avloppsstopp minskat och det gäller även för 2007.

Några maskinhaverier inträffade i slutet av året. En större fläkt i ventilationssystemet vid Kattastrands reningsverk gick sönder och fick bytas. Dessutom slutade två pumpar i avloppspumpstationen vid badhuset att fungera, liksom en pump i reningsverkets filtersteg.

Det sistnämnda gjorde att driften vid reningsverket fick läggas om för att gränsvärdena skulle klaras.

I Häggdånger upptäcktes hösten 2006 små rester av bekämpningsmedel i dricksvattnet. Detta har åtgärdats under 2007 genom att ett kolfilter har installerats.

GATOR & VÄGAR - BRA RUTINER FÖR SAMARBETE

HEMAB är kommunens beställarombud när det gäller skötsel och drift av gator och vägar. Den upphandling som gjordes 2006, då Vägverket Produktion blev ny entreprenör, gäller fram till 2011.

Under det första entreprenadåret har vi arbetat mycket med och drivit på för att skapa bra rutiner för samarbetet mellan beställare, beställarombud och entreprenör. Den nya driftentreprenaden innehåller mer belägningsarbeten och gatuombyggnader jämfört med tidigare. Det innebär att HEMABs kontrollinsatser ökar.

Året inleddes med några kraftiga snöfall med åtföljande problem. Generellt har dock snöröjningen minskat under senare år. I gengäld har halkbekämpningen ökat.

I slutet av 2007 upphörde gata/väg att vara ett eget affärsområde för att i stället bli en del av affärsområde Vatten.

STADSNÄT - SAMARBETE MED SUNDSVALL

Det finns långt framskridna planer på att bilda ett gemensamt driftbolag för bredbandsverksamheten tillsammans med ServaNet/Sundsvalls Elnät. En studie gjordes under 2007 och mycket tyder på att idén kommer att förverkligas. Nödvändiga beslut tas i så fall i början av 2008.

Operatörshotellet på Kronholmen har utökats och byggs om för att möta kraven från tjänsteleverantör-

• VATTEN	2007	2006	2005	2004	2003
Producerad vattentmängd (1000 m ³)	2675	2693	2426	2507	2526

NU BYTER VI ELMÄTARE.

Under 2007 började vi byta elmätare hos de 14 000 kunder, framför allt privatkunder, som har en huvudsäkkring på mindre än 63 ampere. Vid årets slut var 24 procent av elmätarna utbytta.

• STADSNÄT	2007	2006	2005	2004	2003
Schakt (km)	69	62	53	53	53
Kanalisation (km)	218	216	215	205	200
Optofiber (km)	232	223	190	180	130
Kanalisation Fiberflow (km)	276	246	220	180	120

erna. Investeringskostnaden blev 2 Mkr, varav 75 % täcktes av EU-medel.

ELNÄT - INGEN PRISHÖJNING PÅ FYRA ÅR

Under 2007 började vi byta elmätare hos de 14 000 kunder, framför allt privatkunder, som har huvudsäkringar på mindre än 63 ampere. De nya elmätarna ska automatiskt kunna leverera minst en mätarställning i månaden och alla elmätare ska vara utbytta före 30 juni 2009. Kostnaderna för projektet uppgick under 2007 till drygt 10 Mkr av en total budget på 21 Mkr. I slutet av året var 24 % av elmätarna utbytta.

Strategin med driftsäker teknik fortsätter och målet är att uppfylla myndigheternas krav på leveranssäkra elnät 2011-01-01. Samtidigt förbättrar vi leveranssäkerheten generellt genom att öka möjligheterna till omköpp-

• ELNÄT	2007	2006	2005	2004	2003
Regionledn. 130 kV (km)	13	13	13	13	13
Regionledn. 40 kV (km)	35,5	35,5	35,5	35,5	35,5
Mottag.station (antal)	4	4	4	4	4
Fördein.station (antal)	4	4	4	4	4
Högspänn.ledn. 10 kV					
Jordkabel (km)	262	264	245	222	219
Hängkabel (km)	74	73	68	68	63
Friledning (km)	216	217	223	230	238
Lågspänn.ledn. 4 kV					
Hängkabel (km)	354	358	356	362	360
Jordkabel (km)	566	556	554	545	534

Foto: Ola Theberg

TILL STORMDRABBAT OMRÅDE.

I början av 2007 drabbades södra Sverige av strömavbrott i samband med stormen Per. Även den här gången bidrog HEMAB med elmontörer, som flögs ner till Jönköpingsområdet.

lingar i elnätet. Vi får därmed större möjligheter att koppla förbi eventuella fel och på så sätt undvika längre elavbrott.

Nya elledningar har under året dragits till det nya tomtområdet vid Södra Sundet. Vi har också fortsatt med att ansluta tillfällig el till Ådalsbanan.

I början av året drabbades södra Sverige åter av oväder och strömavbrott. Även den här gången bidrog HEMAB med elmontörer till arbetet, nu i trakterna av Jönköping.

I Gädeåbro blev några kunder utan ström vid ett flertal tillfällen i början av året. Orsaken var återkommande fel på en jordkabel. Kunderna fick en tillfällig lösning fram till sommaren då en ny kabel kunde grävas ned. För första gången har HEMAB betalat ut avbrottsersättning. Tre kunder fick ersättning efter att ha varit utan ström längre än 12 timmar, men kortare än 24 timmar.

Elnätspriserna har inte höjts på fyra år, något som uppmärksammades i en undersökning från Energimarknadsinspektionen. Där jämfördes hushållens köpkraft i Sveriges residsstäder och HEMAB hade, med ingen höjning alls, den för kunderna mest gynnsamma prisutvecklingen.

Energimarknadsinspektionen utövar tillsyn av elnätföretagens prissättning. HEMAB blev inte uttaget för granskning av 2006 års prissättning. Däremot är vi sedan tidigare uttagna för granskning av 2004 och 2005 års prissättningar.

En översyn av organisationen har påbörjats och ska vara klar under 2008. Målet är att skapa en tydligare beställar- och utförarorganisation.

Drift och underhåll av kommunens och Vägverkets vägbelyningsanläggningar har utförts i normal omfattning.

STOR ANDEL FÖRNYELSEBARA BRÄNSLEN.

I kraftvärmeverket utnyttjas förnyelsebara bränslen och torv till stor del och endast någon procent utgörs av olja/el .

NY EKONOMICHEF.

Mikael Sörländer anställdes under 2007 som ny ekonomichef. Han kommer närmast från Utansjö bruk.

Under året har ett fördjupat samarbete med övriga kommunägda elnätföretag i mellersta Norrland startat. Arbetet bedrivs under namnet "Elinorr-förbundet".

PERSONAL - LÄGRE MEDELÅLDER

Vid årets utgång var medelantalet anställda 135 (134). Flera yngre medarbetare anställdes och medelåldern sänktes till 49,3 år (1/12 2007). Däremot nådde vi tyvärr inte målet att öka andelen kvinnliga medarbetare.

Satsningen på minskad sjukfrånvaro har varit lyckosam och sjuktalet minskade för andra året i rad. Alla medarbetare gjorde också en hälsoprofilsbedömning under året.

Ny ekonomichef är Mikael Sörländer, tidigare på Utansjö Bruk. Han efterträdde Sven-Arne Stafund, som har tagit över uppgifter från kvalitets- och miljöchefen Håkan Larsson, som gick i pension under året.

En omfattande medarbetarenkät genomfördes under året. Resultaten var mestadels positiva och det framkom även förbättringsförslag. Ett resultat av enkäten är till exempel att ett nytt intranät har skapats.

Några av de aktiviteter som har genomförts:

- All personal bjöds på lunch och en uppskattad föreläsning med Rune Rennemark, som pratade om samarbete, kommunikation, medmänniskor och kundbemötande
- Vi deltog i "Jobb & Bomässan" i mellandagarna för att presentera företaget och locka till oss blivande medarbetare och återvändare
- Vi har deltagit i inspirationsdagar för niondeklassarna i Härnösand för att presentera företaget och locka unga människor att söka tekniska linjer

- Några ur personalen fick lyssna på Thomas Ravellis föreläsning "Att leva i nuet" medan andra fick lyssna på Madeleine Westin Berghs föreläsning "Mera väder och klimathotet"
- Personalen erbjöds att besöka Nolia "Må bra-mässan" i Sundsvall, som ett led i vår friskvårdssatsning

FRAMTIDEN

Under 2008 planeras bland annat följande aktiviteter:

- Miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsansökan för utbyggnad av vindkraft på Vårdkasen
- Verksamhetshandboken, som har arbetats fram under flera år, ska granskas av ett externt certifieringsorgan. Målet är att vi ska bli kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöcertifierade. Alla verksamheter, inklusive stödfunktioner och administration omfattas
- Avloppsbrunnar ID-märks på samma sätt som sopkärnen
- Hantering av organiskt avfall, främst matavfall, studeras närmare
- Elinorr-förbundet aktiveras. Elinorr är ett nytt samarbete på strategisk och operativ nivå mellan elva kommunägda elnätföretag i södra och mellersta Norrland
- Gå vidare med samarbetet mellan Hernönet och Sundsvall Elnät/Servanet med målet att bilda ett gemensamt bolag för driften av stadsnäten
- Anpassa VA-verksamheten till nya VA-lagstiftningen
- Fortsätta fjärrvärmeutbyggnaden, även om antalet nytillkommande kunder minskar något. Nätet norrut behöver förstärkas då det kommer flera nya och stora kunder i Saltviks industriområde. Nya Saltviksanstalten blir en stor fjärrvärmekund 2008 (cirka 5 MW).

MILJÖREDOVISNING

Affärsområdena Fjärrvärme, Renhållning och Vatten, som alla återfinns i moderbolaget, bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt 9 kap 6 § miljöbalken. Affärsområde Stadsnät samt Affärsområde Elnät, som återfinns i dotterbolaget HEAB, bedriver ingen tillståndspliktig verksamhet. Målsättningen är att i hela koncernen använda kretsloppsanpassade material. Utbildningsnivån inom koncernen uppfyller väl de krav som ställs. Kompetensen inom miljöområdet höjs dessutom kontinuerligt genom allmän och individuell utbildning för personalen.

De målsättningar som sätts upp inom det nya målområdet "Verksamhetsutveckling/kvalitet och miljö" arbetas fram utifrån fastställd miljöpolicy och bidrar till att verksamheten utvecklas på ett långsiktigt och miljömässigt bra sätt. Vårt miljöledningssystem kommer att genomgå en extern granskning under våren i syfte att miljöcertifiera företaget.

AFFÄRSOMRÅDE FJÄRRVÄRME

Anläggningarna har fungerat väl och inga störningar ur miljösynpunkt inträffade under året. Reningsanläggningarna har uppfyllt vad som föreskrivits i miljötillstånden.

Huvuddelen av verksamheten inom affärsområdet omfattas av miljöbalkens bestämmelser för tillstånd och anmälan. Produktionen av fjärrvärme och el är tillståndspliktig och bedrivs vid kraftvärmeverket, som är den huvudsakliga produktionsanläggningen i Härnösand. Kraftvärmeverket ligger i Murbergsvikens industriområde. Tillstånd för en hetvattencentral meddelades av Länsstyrelsen i beslut 1984-04-13 och för ett kraftvärmeblock 1998-05-26. Slutligt tillstånd för kraftvärmeblocket meddelades av Länsstyrelsen 2004-12-20. Tillsynsbesök gjordes av tillsynsmyndigheten under 2006 med en uppföljning under 2007.

Fjärrvärmens miljöpåverkan sker främst genom utsläpp till luft av stoft, svavel och kväveoxider. Utsläppsvärdena ligger under de i miljötillståndet angivna gräns- och riktvärdena. Askan körs i container med bil till separat asktipp vid soptippen i Älandsbro. Kondensatet från rökgaskondensering pH-justeras och renas genom ett sandfilter före utsläpp till dagvattenavlopp.

Tillförseln av bränslen som träbränslen, torv och eldningsolja sker med lastbilstransporter. Ökningen

av fjärrvärmens marknadsandel bidrar till att minska miljöbelastningen i samhället.

FÖRDELNINGEN AV TILLFÖRT BRÄNSLE I VÅRA PRODUKTIONSANLÄGGNINGAR*:

Energislag %	2007	2006	2005
Träbränslen	74,6	78,5	81,3
Torv	20,2	17,7	13,8
Pellets	2,6	2,0	2,9
Deponigas	1,3	1,3	0,7
Eldningsolja	0,8	0,5	0,6
El	0,5	0	0,7

* Från och med 2007 års redovisning presenteras användning av spillvärme skilt från ovanstående tabellredovisning.

Utöver den egna produktionen köps spillvärme från Bionorr för leverans i fjärrvärmenätet. Under 2007 ökade spillvärmeleveranserna med 173 %, från 9,2 GWh 2006 till 25,1 GWh.

Nettoutsläppet av koldioxid från el- och fjärrvärmeproduktionen blev 82 g/kWh (72 g/kWh). Utsläppen av kväveoxider ökade från 0,17 g/kWh tillfört bränsle 2006 till 0,20 g/kWh.

AFFÄRSOMRÅDE RENHÅLLNING

Tillståndspliktig verksamhet där farligt avfall hanteras finns vid Miljöcentralen i Härnösand samt vid soptippen i Älandsbro. Anmälningspliktig verksamhet där avfall sorteras och lastas om finns vid Miljöcentralen. De tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheterna utgör 28 % (cirka 10 Mkr) av affärsområdets omsättning. Nytt tillstånd för verksamheten i och kring Miljöcentralen har erhållits från Länsstyrelsen.

Miljöpåverkan sker främst från soptippen genom utsläpp till ytvatten och grundvatten. Lakvattnet renas före utsläpp och återkommande provtagningar i recipienten visar ingen påverkan på fisk och bottenfauna. Senaste undersökningen genomfördes hösten 2006. Utsläpp från soptippen av metangas sker i mycket begränsad omfattning eftersom den sedan länge återvinns i fjärrvärmenätet.

Förbränningen av avfall uppgick till 10 732 ton, en ökning med 47 % jämfört med 2006. Totalt har deponeringen av avfall minskat med 85 % de senaste tio åren, främst som en följd av ökad återvinning. Miljöcentralen och soptippen är fortfarande mycket uppskattade och välbesökta av kunderna.

AFFÄRSOMRÅDE VATTEN

Större delen av verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig. Totalt finns ett anmälningspliktigt vattenverk, två tillståndspliktiga avloppsreningsverk samt åtta anmälningspliktiga avloppsreningsanläggningar.

Miljöpåverkan sker främst genom utsläpp av behandlat avloppsvatten till sjöar och vattendrag. Utsläpp till luft

• FJÄRRVÄRME	2007	2006	2005	2004	2003
Andel fossilt bränsle (%)	0,77	0,5	0,6	0,8	0,6
Koldioxidutsläpp (g/kWh)	72	74	61	93	78
Kväveoxidutsläpp (g/kWh)	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2

Foto: Anna Unander förutom gläsborget: Andreas Einarsson

ÅTERVINNINGEN ÖKAR.

De senaste tio åren har deponeringen av avfall minskat med 85 procent. Den främsta anledningen är ökad återvinning. När det gäller utsläpp så håller sig HEMABs verksamheter med god marginal under rådande gränsvärden.

i form av lukt förekommer tidvis från vissa anläggningar. Miljöpåverkan sker även genom slam och avfallsprodukter från anläggningarna.

Merparten av anläggningarna har fastställda gränsvärden för halten föroreningar. De tillståndspliktiga reningsverken har maximalt tillåtna föroreningshalter angivna för organiskt material (BOD7) och fosfor.

• VATTEN	Organiskt material	Fosfor
KATTAstrand		
Gränsvärde (mg/l)	15,0	0,50
Genomsnitt (mg/l)	8,9	0,22
NORRSTIG, Ålandsbro		
Gränsvärde (mg/l)	20,0	0,80
Genomsnitt (mg/l)	5,6	0,10

Samtliga anläggningar har hållit sig under rådande gränsvärden och har fungerat väl med hänsyn tagen till givna tillstånd.

Ett pumphaveri i ett av reningsstegen vid Kattastrands reningsverk gjorde att en provisorisk omläggning av driften behövde göras. Det medförde en förhöjd risk för överskridna gränsvärden. Stickprovskontroller har dock visat på normala utsläppsnivåer. Under senvintern 2008 beräknas driften kunna återgå till normal.

AFFÄRSOMRÅDE ELNÄT

Under hösten genomfördes ett miljöprojekt som gick ut på att ta upp uttjänta kablar från botten av Norra Sundet. Det handlade om gamla oljepapperskablar från slutet av 1950-talet. Materialet i de gamla kablarna har återvunnits.

Ingen del av verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig, men miljömålen är ändå högt ställda. Genom att kontinuerligt byta ut äldre luftledningar mot jordkabel minskar successivt behovet av skogs- och åkermark för ledningsgator. Om möjligt läggs kabelstråken intill befintliga vägområden. Det elmaterial som byts ut källsorteras direkt på arbetsplatsen ute i fält. Hanteringen av oljor och brytare sker på ett miljömässigt sätt. De maskiner som nyttjas använder miljöanpassade drivmedel och oljor, oavsett om de är inhyrda eller egna.

AFFÄRSOMRÅDE STADSNÄT

Äldre utrustning som byts ut hanteras på ett miljöriktigt sätt. Genom att viss felavhjälpning under beredskapstid sker från bostaden kan resor och transporter undvikas.

Årsredovisning 2007

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION:

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserad vinst	1 532 027
Årets resultat	<u>4 326 673</u>
Kronor	<u>5 858 700</u>

Styrelsen föreslår
att vinstmedlen disponeras så att:

I ny räkning överföres	Kronor <u>5 858 700</u>
------------------------	-------------------------

Vad beträffar koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Investeringar i Mkr

Koncernen

Bruttoinvesteringarna under året har totalt uppgått till 46,0 Mkr (31,5) och fördelningen framgår av nedanstående sammanställning:

Koncernen	Bruttoinv. 2007	Erhållna bidrag 2007	Nettoinv. 2007	Bruttoinv. 2006	Erhållna bidrag 2006	Nettoinv. 2006
Byggnader och mark	0,9		0,9	0,4		0,4
Maskiner och anläggningar	29,0	- 3,8	25,2	28,2		28,2
Inventarier	13,3		13,3	5,4		5,4
Pågående anläggningar	<u>2,8</u>		<u>2,8</u>	<u>- 2,5</u>		<u>- 2,5</u>
Summa	<u>46,0</u>	<u>- 3,8</u>	<u>42,2</u>	<u>31,5</u>		<u>31,5</u>

Moderbolaget

Bruttoinvesteringarna under året har totalt uppgått till 25,6 Mkr (21,1) och fördelningen framgår av nedanstående sammanställning:

Moderbolaget	Bruttoinv. 2007	Erhållna bidrag 2007	Nettoinv. 2007	Bruttoinv. 2006	Erhållna bidrag 2006	Nettoinv. 2006
Byggnader och mark	0,9		0,9	0,1		0,1
Maskiner och anläggningar	20,5	- 3,8	16,7	18,6		18,6
Inventarier	2,9		2,9	4,4		4,4
Pågående anläggningar	<u>1,3</u>		<u>1,3</u>	<u>- 2,0</u>		<u>- 2,0</u>
Summa	<u>25,6</u>	<u>- 3,8</u>	<u>21,8</u>	<u>21,1</u>		<u>21,1</u>

RESULTATRÄKNING

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2007	2006	2007	2006
Nettoomsättning	2,3	253 194	257 994	194 437	200 387
Aktiverat arbete för egen räkning		2 401	2 134	771	424
Övriga rörelseintäkter		<u>15 247</u>	<u>14 620</u>	<u>11 835</u>	<u>13 701</u>
		270 842	274 748	207 043	214 512
<i>Rörelsens kostnader:</i>					
Råkraft, bränslen och förnödenheter		- 48 376	- 55 011	- 37 249	- 38 264
Övriga externa kostnader	3, 4, 5	- 89 218	- 90 455	- 80 864	- 89 521
Personalkostnader	6,7	- 69 925	- 64 710	- 50 226	- 47 150
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		<u>- 39 739</u>	<u>- 37 852</u>	<u>- 23 429</u>	<u>- 21 473</u>
		- 247 258	- 248 028	- 191 768	- 196 409
Rörelseresultat		23 584	26 720	15 275	18 104
<i>Resultat från finansiella investeringar:</i>					
Resultat från andelar intresseföretag	8	130	1 029	0	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	1 166	1 125	8 002	10 005
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>- 10 416</u>	<u>- 10 304</u>	<u>- 9 865</u>	<u>- 9 737</u>
		- 9 120	- 8 150	- 1 863	268
Resultat efter finansiella poster		14 464	18 570	13 412	18 372
Bokslutsdispositioner		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>- 8 600</u>	<u>- 12 200</u>
Resultat före skatt		14 464	18 570	4 812	6 172
Skatt på årets resultat	10, 11	- 5 095	- 3 212	- 485	- 53
Årets resultat		<u>9 369</u>	<u>15 358</u>	<u>4 327</u>	<u>6 119</u>

Årsredovisning 2007

BALANSRÄKNING	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2007	2006	2007	2006
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Nyttjanderätter	12	585	1 740	585	1 740
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	13	59 672	62 145	9 034	8 486
Maskiner och andra tekniska anläggningar	14	344 900	347 502	271 893	271 201
Inventarier, verktyg och installationer	15	33 150	27 285	21 000	23 999
Pågående nyanläggningar	16	<u>3 389</u>	<u>611</u>	<u>1 331</u>	<u>58</u>
Summa materiella anläggningstillgångar		441 111	437 543	303 258	303 744
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	29			90 000	90 000
Andelar i intresseföretag	17	4 633	4 503	2 000	2 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	1 656	1 356	1 656	1 356
Fordringar hos koncernföretag				<u>18 370</u>	<u>18 878</u>
Summa finansiella anläggningstillgångar		6 289	5 859	112 026	112 234
Summa anläggningstillgångar		447 985	445 142	415 869	417 717
Omsättningstillgångar					
Varulager	19	11 465	11 218	10 600	10 443
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		67 789	49 859	67 788	49 858
Fordringar dotterbolag		0	0	9 762	5 273
Aktuella skattefordringar		6 635	7 934	4 485	4 364
Övriga kortfristiga fordringar		67	873	358	330
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	<u>9 887</u>	<u>3 709</u>	<u>9 881</u>	<u>3 696</u>
Summa kortfristiga fordringar		84 378	62 375	92 274	63 521
Kassa och bank		10 074	31 494	7 148	28 548
Summa omsättningstillgångar		105 917	105 087	110 022	102 512
Summa tillgångar		<u>553 902</u>	<u>550 229</u>	<u>525 891</u>	<u>520 230</u>
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	21				
Aktiekapital		40 100	40 100	40 100	40 100
Bundna reserver		119 689	113 367	0	0
Reservfond		0	0	10 000	10 000
Balanserad vinst		0	0	1 532	213
Fria reserver/Balanserat resultat		- 32 103	- 36 339	0	0
Årets resultat		<u>9 369</u>	<u>15 358</u>	<u>4 327</u>	<u>6 119</u>
Summa eget kapital		137 055	132 486	55 959	56 432
Obeskattade reserver	30			148 689	140 089
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	22	23 812	24 122	15 187	15 327
Uppskjutna skatter		56 963	54 597	0	0
Övriga avsättningar		<u>16 788</u>	<u>14 278</u>	<u>15 310</u>	<u>12 800</u>
Summa avsättningar		97 563	92 997	30 497	28 127
Långfristiga skulder	23				
Skulder till kreditinstitut		48 251	54 723	39 600	43 133
Skulder till aktieägare		164 046	169 886	164 046	169 886
Övriga långfristiga skulder		<u>643</u>	<u>375</u>	<u>643</u>	<u>375</u>
Summa långfristiga skulder		212 940	224 984	204 289	213 394
Kortfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut	23	6 465	6 833	3 533	3 533
Leverantörsskulder		30 960	18 228	21 154	14 334
Checkräkningskredit	23, 24	328	7 804	328	7 804
Skulder till aktieägare	23	5 840	5 840	5 840	5 840
Övriga långfristiga skulder		40 525	38 941	39 813	37 400
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	<u>22 226</u>	<u>22 116</u>	<u>15 789</u>	<u>13 277</u>
Summa kortfristiga skulder		106 344	99 762	86 457	82 188
Summa eget kapital och skulder		<u>553 902</u>	<u>550 229</u>	<u>525 891</u>	<u>520 230</u>
Poster inom linjen					
Ställda säkerheter	26	41 210	41 210	30 000	30 000
Ansvarsförbindelser	27	0	8 640	0	8 640

FINANSIERINGSANALYS

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat före finansiella poster	23 584	26 720	15 275	18 103
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	28 44 305	38 357	25 799	21 998
	67 889	65 077	41 074	40 101
Erhållen ränta	1 166	1 125	1 002	1 005
Erlagd ränta	- 10 416	- 10 304	- 9 865	- 9 736
Betald inkomstskatt	- 5 095	- 172	- 485	- 53
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	53 544	55 726	31 726	31 317
Förändring i rörelsekapital				
Ökning / minskning av varulager	- 247	- 2 853	- 157	- 2 408
Ökning / minskning av kundfordringar	- 17 930	14 007	- 17 930	14 517
Ökning / minskning av kortfristiga fordringar	- 4 074	1 846	- 10 823	- 3 343
Ökning / minskning av leverantörsskulder	12 731	1 706	6 820	2 749
Ökning / minskning av kortfristiga skulder	- 6 150	- 7 014	- 2 551	- 8 848
Kassaflöde från den löpande verksamheten	37 874	63 418	7 085	33 984
Investeringsverksamheten				
Bruttoinvestering av materiella anläggningstillgångar	- 45 939	- 31 460	- 25 577	- 21 171
Avgår erhållna investeringsbidrag	3 789	0	3 789	0
Förvärv i övriga finansiella anläggningstillgångar	- 300	0	- 300	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 42 450	- 31 460	- 22 088	- 21 171
Finansieringsverksamheten				
Amortering	- 12 044	- 17 093	- 8 597	- 9 791
Anteciperad utdelning / koncernbidrag	0	0	7 000	9 000
Utbetald utdelning	- 4 800	- 4 200	- 4 800	- 4 200
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	- 16 844	- 21 293	- 6 397	- 4 991
Årets kassaflöde	- 21 420	10 665	- 21 400	7 822
Likvida medel vid årets början	31 494	20 829	28 548	20 726
Likvida medel vid årets slut	10 074	31 494	7 148	28 548

Årsredovisning 2007

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Bolagets årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i dotterföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som utdelning från dotterföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Intresseföretagsredovisning

Som intresseföretag betraktas de företag som inte är dotterföretag men där moderbolaget direkt eller indirekt innehar minst 20 % av rösterna för samtliga andelar, eller på annat sätt har ett betydande inflytande.

I koncernens bokslut redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med koncernens andel av förändringen i intresseföretagets nettotillgångar. Andelarnas värde inkluderar goodwill (efter avdrag för ackumulerade avskrivningar) vid förvärvet. I koncernens resultaträkning ingår som intäkt koncernens andel av intresseföretagets resultat. Ej utdelad ackumulerad vinstandel hänförlig till intresseföretag redovisas i koncernbalansräkningen som kapitalandelsfond under bundna reserver. Realiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten.

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i intresseföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som intäkt från intresseföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Utländska valutor

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. I de fall valutasäkringsåtgärd genomförts, t ex terminssäkring, används terminskursen. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avstakurs.

Intäkter

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt, samt andel i intressebolags skatt.

Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall erläggas till eller erhållas från skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter redovisas inte i resultat- och balansräkningarna.

Immateriella tillgångar

Nyttjanderätter

Utgifter för förvärvade nyttjanderätter balanseras och skrivs av linjärt över dess avtalsreglerade nyttjandetid, normalt högst 20 år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

El-ledningar	15 år
Mottagnings- och fördelningsstationer	15 år
Transformatorer	15 år
Fjärrvärmeledningar	20 år
Maskiner i Hetvattencentral	15 år
Gasanläggning	15 år
Gasledningar	25 år
Byggnader, markanläggningar	25-50 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-5 år

Statliga stöd

Statliga stöd redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor.

Statligt stöd som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter. Stödet intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera.

Statliga stöd för anskaffning av materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångens redovisade värde.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när Koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av inträffade händelser, det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglerna åtagandet än att så inte sker, och beloppet har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns ett antal liknande åtaganden, bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

NOT 2 Nettoomsättningens och rörelseresultatets fördelning på affärsområde

	Koncernen				Moderbolaget			
	Nettoomsättning		Rörelseresultat		Nettoomsättning		Rörelseresultat	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Fjärrvärme	103 899	102 541	9 380	9 529	104 464	103 359	9 380	9 529
Renhållning	36 215	36 353	2 245	1 592	36 497	36 431	2 245	1 592
Vatten o. Gator/Vägar	43 142	49 968	4 740	5 571	43 554	50 021	4 740	5 571
Stadsnät (HärnöNet)	9 636	10 577	891	1 411	9 922	10 577	890	1 412
Elnät	60 302	58 555	8 308	8 617	0	0	0	0
Avsättning/nedskrivning stadsnät / Bandsjölänken	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>- 1 980</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>- 1 980</u>	<u>0</u>
Summa	<u>253 194</u>	<u>257 994</u>	<u>23 584</u>	<u>26 720</u>	<u>194 437</u>	<u>200 387</u>	<u>15 275</u>	<u>18 104</u>

Årsredovisning 2007

NOT 3 Transaktioner med närstående

Inköp och försäljning mellan koncernföretag
Nedan anges andelen av årets inköp och försäljning avseende koncernföretag.

	2007	2006
Inköp, (%)	9,2	6,5
Försäljning, (%)	3,0	3,2

Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med externa parter.

NOT 4 Ersättning till revisorerna

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Revision				
Ernst & Young AB	105	110	75	80
Andra uppdrag än revisionsuppdraget				
Ernst & Young AB	149	415	111	373
Summa	<u>254</u>	<u>525</u>	<u>186</u>	<u>453</u>

NOT 5 Operationella leasingkostnader

Hyresavtal leasing maskiner och inventarier har ingåtts enligt följande:

Leasingavgifterna enligt ovanstående kontrakt beräknas enligt följande:

	Koncern		Moderbolag	
	2007	2006	2007	2006
Förfaller till betalning inom ett år	1 704	2 098	1 272	1 639
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år.	1 643	2 434	1 385	2 052
Förfaller till betalning senare än 5 år	0	484	0	484
Leasingkostnaderna för året har uppgått till:	3 437	2 778	2 718	2 339

Hyresavtal har ingåtts avseende utrustning i ett biobränsleeldat kraftvärmeverk

Leasingtiden startade 2002-12-31 och slutar 2027-12-31.

Anskaffningskostnaden för i kontraktet ingående objekt uppgår till 120 Mkr och kommunal borgen har erhållits för motsvarande belopp. Leasingkostnaden kostnadsförs linjärt under hela leasingperioden.

Leasingavgiften utgår med fast basavgift och rörlig tilläggsavgift. Tilläggsavgiften beräknas utifrån en räntebas, varpå appliceras en marginal. Marginalen under leasingkontraktets första femton år är fast och marginalen för år 16-20 respektive år 21-25 fastställs definitivt före utgången av närmast föregående period med beaktande av marknadsräntor. Leastagaren har möjlighet att binda leasingavgiften till en fast ränta vid valfri tidpunkt. Utnyttjas denna möjlighet gäller fast ränta fram till nästa brytpunkt.

Räntebasen under leasingperiodens första femton år utgörs av genomsnitt för 90 dagars STIBOR. För år 16-20 respektive år 21-25 fastställs räntebasen slutgiltigt före utgången av närmast föregående period. Räntebasen skall omräknas enligt räntebräkningsregeln 360/360.

Leastagaren har rätt att efter 15 respektive 20 år anvisa köpare av leasingobjektet, vilken kan vara leasetagaren. I avtalet finns fastställt hur stor köpeskillingen skall vara vid respektive tidpunkt.

Leasingavgifterna enligt ovanstående kontrakt beräknas enligt följande:

	Koncern		Moderbolag	
	2007	2006	2007	2006
Förfaller till betalning inom ett år	8 644	8 685	8 644	8 685
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år.	34 576	34 740	34 576	34 740
Förfaller till betalning senare än 5 år	92 159	100 950	92 159	100 950
Leasingkostnaderna för året har uppgått till:	8 995	7 619	8 995	7 619

NOT 6 **Anställningsavtal VD**

VD är enligt avtal 2005-06-21 tillsvidareanställd från och med 2005-08-01 och undantas från bestämmelserna i lagen om anställningsskydd, LAS. I fråga om allmänna anställningsvillkor i övrigt tillämpas bestämmelserna efter samma grunder som gäller för övriga anställda i företaget.

Utöver pension enligt lag utgår pension enligt vid företaget gällande PA-KFS. VD äger rätt att, för kostnad motsvarande PA-KFS-premien, utnyttja den så kallade alternativregeln i PA-KFS. För anställningen gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från företaget betalas i samband med anställningens upphörande en engångsersättning till VD motsvarande totalt 12 månadslöner.

NOT 7 **Personal**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Medelantalet anställda				
Kvinnor	17	20	15	15
Män	<u>118</u>	<u>114</u>	<u>82</u>	<u>81</u>
Totalt	<u>135</u>	<u>134</u>	<u>97</u>	<u>96</u>

Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader

Löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktören	1 110	1 156	1 110	1 156
Löner och ersättningar till övriga anställda	<u>43 910</u>	<u>41 389</u>	<u>31 024</u>	<u>29 826</u>
Summa löner och ersättningar	<u>45 020</u>	<u>42 545</u>	<u>32 134</u>	<u>30 982</u>
Sociala avgifter enligt lag och avtal	16 958	16 061	12 295	11 778
Pensionskostnader för styrelsen och verkställande direktören	313	306	313	306
Pensionskostnader för övriga anställda	5 412	4 386	3 878	3 118
Totalt	<u>67 703</u>	<u>63 298</u>	<u>48 620</u>	<u>46 184</u>

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Antal styrelseledamöter på balansdagen				
Kvinnor	-	2	-	2
Män	<u>9</u>	<u>7</u>	<u>9</u>	<u>7</u>
Totalt	<u>9</u>	<u>9</u>	<u>9</u>	<u>9</u>

Antal verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare

Män	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
Totalt	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>

Från och med 1997-01-01 omfattas bolagets anställda av PA-KFS, ett så kallat nettopensionssystem med försäkringslösning via KPA, där de anställda garanteras en förmånsbaserad pension där nivån av slutlön är: 10% i skiktet 0-7,5 basbelopp, 65% i skiktet 7,5-20 basbelopp och 32,5% i skiktet 21-30 basbelopp. Även en årlig premieavsättning om 1% av årslönen görs. Premier för intjänande tjänstepensioner betalas månatligen till KPA.

Pensionstagare, förmånstagare och personal som slutat sin anställning men som ännu ej uppbär pension omfattas av PA-KL. Kostnaderna för detta motsvaras av faktiskt utbetalda pensioner, vilka utbetalas av KPA somfakturerar bolaget. Fram till 1996-12-31 motsvarades tjänstepensionsåtagandena för samtliga anställda av kontoavsättning i bolagets balansräkning.

Sjukfrånvaro

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Total sjukfrånvaro%	4,5	4,6	5,1	4,4
- långtidssjukfrånvaro *%	2,8	2,5	3,4	2,5
- sjukfrånvaro för män%	4,0	3,7	4,3	2,9
- sjukfrånvaro för kvinnor%	7,4	10,6	9,0	12,2
- anställda - 29 år%	1,7	1,6	2,1	2,1
- anställda 30 - 49 år%	7,2	6,4	9,3	7,5
- anställda 50 år -%	2,8	3,5	2,5	1,8

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Årsredovisning 2007

NOT 8 Resultat från andelar i intresseföretag

	Koncernen	
	2007	2006
Resultatandel Härnösand Elförsäljning AB	<u>130</u>	<u>1 029</u>

NOT 9 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Utdelningar	20	16	7 020	16
Ränteintäkter	1 146	1 109	980	989
Kursdifferenser	-	-	2	-
Koncernbidrag	-	-	-	9 000
Summa	<u>1 166</u>	<u>1 125</u>	<u>8 002</u>	<u>10 005</u>

NOT 10 Skatt på årets resultat

	Koncernen	
	2007	2006
Aktuell skatt för året	2 729	172
Uppskjuten skatt	<u>2 366</u>	<u>3 040</u>
Summa	<u>5 095</u>	<u>3 212</u>

Skillnaden mellan bolagets skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats består av följandekomponenter:

	Moderbolaget	
Redovisat resultat före skatt	4 812	6 172
Skatt enligt gällande skattesats	1 347	1 728

Skatteeffekt av kostnader/intäkter som inte utgör underlag vid skatteberäkningen:

Utdelning	-1 960	-
Skattefria intäkter	-27	-138
Ej avdragsgilla kostnader	27	41
Nedskrivning immateriella tillgångar	202	-
Avsättning bandsjölänken	423	-
Justering fg års skatt	485	-
Förlustavdrag	19	-
Netto avgående/tillkommande elcertifikat	<u>-31</u>	<u>-1 578</u>
Summa	<u>485</u>	<u>53</u>

NOT 11 Uppskjuten skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
	56 963	54 597	41 633	39 225

Skillnaden mellan å ena sidan den inkomstskatt som har redovisats i resultaträkningen samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper på verksamheten utgörs av uppskjuten skatt på obeskattade reserver

NOT 12 Nyttjanderätter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ingående anskaffningsvärden	10 048	10 048	10 048	10 048
Erhållna bidrag	<u>-3 000</u>	<u>-3 000</u>	<u>-3 000</u>	<u>-3 000</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 048	7 048	7 048	7 048
Ingående avskrivningar	-4 117	-3 682	-4 117	-3 682
Årets avskrivningar	<u>-435</u>	<u>-435</u>	<u>-435</u>	<u>-435</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 552	-4 117	-4 552	-4 117
Ingående nedskrivningar	-1 191	-1 191	-1 191	-1 191
Årets nedskrivningar	<u>-720</u>	<u>-</u>	<u>-720</u>	<u>-</u>
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 911	-1 191	-1 911	-1 191
Utgående restvärde enligt plan	<u>585</u>	<u>1 740</u>	<u>585</u>	<u>1 740</u>

NOT 13 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ingående anskaffningsvärden	120 647	120 213	22 456	22 342
Inköp	839	434	839	114
Erhållna bidrag	-16 435	-16 435	-12 600	-12 600
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	105 051	104 212	10 695	9 856
Ingående avskrivningar	-42 067	-38 760	-1 370	-1 093
Årets avskrivningar	-3 312	-3 307	-290	-277
Utgående ackumulerade avskrivningar	-45 379	-42 067	-1 660	-1 370
Utgående restvärde enligt plan	<u>59 672</u>	<u>62 145</u>	<u>9 035</u>	<u>8 486</u>
Bokfört värde byggnader	37 005	39 307	3 066	3 220
Bokfört värde mark	22 667	22 838	5 969	5 266
Taxeringsvärden				
Byggnader	36 203	4 730	2 791	1 013
Mark	1 972	788	-	-

NOT 14 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ingående anskaffningsvärden	747 932	719 796	386 169	367 540
Inköp	29 049	28 136	20 523	18 629
Erhållna bidrag	-31 419	-27 630	-31 419	-27 630
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	745 562	720 302	375 273	358 539
Ingående avskrivningar	-362 800	-335 426	-77 339	-62 599
Årets avskrivningar	-27 862	-27 374	-16 041	-14 740
Utgående ackumulerade avskrivningar	-390 662	-362 800	-93 380	-77 339
Ingående nedskrivningar	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Utgående restvärde enligt plan	<u>344 900</u>	<u>347 502</u>	<u>271 893</u>	<u>271 200</u>

Koncernen och moderbolaget

VA-anläggningar har övertagits från Härnösands Kommun, som utgör tillbehör till fastigheter som kommunen behåller, till ett värde av 87 644 957 kronor. Ledningarna ägs civilrättsligt av Härnösand Energi & Miljö AB och för att trygga rätten till ledningarna har

- nyttjanderättsavtal tecknats för gatumark mm
- servitutsavtal tecknats för övrig mark

NOT 15 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ingående anskaffningsvärden	106 752	101 376	82 914	78 527
Inköp	13 277	5 376	2 944	4 387
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	120 029	106 752	85 858	82 914
Ingående avskrivningar	-79 467	-72 731	-58 915	-52 893
Årets avskrivningar	-7 412	-6 736	-5 943	-6 022
Utgående ackumulerade avskrivningar	-86 879	-79 467	-64 858	-58 915
Utgående restvärde enligt plan	<u>33 150</u>	<u>27 285</u>	<u>21 000</u>	<u>23 999</u>

NOT 16 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ingående nedlagda kostnader	611	3 097	58	2 016
Under året nedlagda kostnader	2 834	-	1 329	-
Under året genomförda omfördelningar	-56	-2 486	-56	-1 958
Utgående nedlagda kostnader	<u>3 389</u>	<u>611</u>	<u>1 331</u>	<u>58</u>

NOT 17 Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Hemab Elförsäljning AB	4 633	4 503	2 000	2 000
Org nr: 556582-5873				
Säte: Härnösand				
Kapitalandel: 25%				
Rösträttsandel: 25%				

Årsredovisning 2007

NOT 18 Övriga långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ingående anskaffningsvärden	1 856	1 856	1 856	1 856
Tillkommande värdepapper (Norrskan 120 st)	300	-	300	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	2 156	1 856	2 156	1 856
Ingående uppskrivningar/nedskrivningar	-500	-500	-500	-500
Utgående ackumulerade uppskrivn/nedskrivn	<u>-500</u>	<u>-500</u>	<u>-500</u>	<u>-500</u>
Utgående redovisat värde, totalt	<u>1 656</u>	<u>1 356</u>	<u>1 656</u>	<u>1 356</u>
Varav noterade aktier				
Redovisat värde	78	78	78	78
Börsvärde eller motsvarande	535	567	535	567

Värdepapper	Bokfört värde	Börsvärde
S-E Banken AB, 3 265 st	78	535
Kommunbränsle i Ådalen AB	600	0
Nordsvenska kraft	88	0
Svenska Värmeverkens ekonomiska förening	0	0
Norrskan AB	<u>890</u>	<u>0</u>
Summa	<u>1 656</u>	<u>535</u>

NOT 19 Varulager

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Värderat till anskaffningsvärde				
Olja	1 527	1 348	1 527	1 269
Bränsle	2 136	1 451	2 054	1 451
Utsläppsrätter	-	912	-	912
Elcertifikat	6 827	6 715	6 827	6 715
Material, reservdelar och förnödenheter	<u>975</u>	<u>792</u>	<u>192</u>	<u>97</u>
Summa	<u>11 465</u>	<u>11 218</u>	<u>10 600</u>	<u>10 444</u>

NOT 20 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Upplupna intäkter el	1 941	1 763	1 941	1 763
Upplupna intäkter elcertifikat	1 094	1 077	1 094	1 077
Upplupet EU-bidrag	3 789	-	3 789	-
Återbetalning energiskatt	804	-	804	-
Förutbetalda kostnader leasing	253	379	253	379
Förutbetalda kostnader serviceavtal	-	59	-	59
Förutbetalda kostnader övrigt	<u>2 006</u>	<u>431</u>	<u>2 000</u>	<u>418</u>
Summa	<u>9 887</u>	<u>3 709</u>	<u>9 881</u>	<u>3 696</u>

NOT 21 Förändring av eget kapital

Koncernen	Aktiekapital	Bundna reserv	Fria reserv/årets res	Summa eget kapital
Eget kapital 2007-01-01	40 100	113 367	-20 981	132 486
Utdelning enligt beslut av årsstämma	-	-	-4 800	-4 800
Förskjutningar mellan bundna och fria reserver	-	6 322	-6 322	-
Årets resultat	-	-	9 369	9 369
Eget kapital 2007-12-31	<u>40 100</u>	<u>119 689</u>	<u>-22 734</u>	<u>137 055</u>
Moderbolaget	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2007-01-01	40 100	10 000	6 332	56 432
Utdelning enligt beslut av årsstämman	-	-	-4 800	-4 800
Årets resultat	-	-	4 327	4 327
Eget kapital 2007-12-31	<u>40 100</u>	<u>10 000</u>	<u>5 859</u>	<u>55 959</u>

Aktiekapitalet består av 401 000 st aktier med kvotvärde á 100 kronor.

NOT 22 **Avsättningar**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Avsättningar för pensioner				
Avsättning vid periodens ingång	24 122	23 924	15 327	15 109
Pensionsskuldens förändring	-310	198	-140	218
Avsättning vid periodens utgång	<u>23 812</u>	<u>24 122</u>	<u>15 187</u>	<u>15 327</u>

NOT 23 **Långfristiga skulder**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Räntebärande skulder				
Långfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	48 251	54 723	39 600	43 133
Skulder till aktieägare	164 046	169 886	164 046	169 886
Övriga skulde	643	375	643	375
Summa	<u>212 940</u>	<u>224 984</u>	<u>204 289</u>	<u>213 394</u>
Kortfristiga skulder				
Checkräkningskredit	328	7 804	328	7 804
Skulder till kreditinstitut	6 465	6 833	3 533	3 533
Skulder till aktieägare	5 840	5 840	5 840	5 840
Summa	<u>12 633</u>	<u>20 477</u>	<u>9 701</u>	<u>17 177</u>
Summa räntebärande skulder	225 573	245 461	213 990	230 571

Förfallotider

Den del av skulderna som förfaller till betalning mellan år ett till år fem.

Skulder till kreditinstitut	20 587	22 633	14 133	14 133
Skulder till aktieägare	<u>23 360</u>	<u>23 360</u>	<u>23 360</u>	<u>23 360</u>
Summa	<u>43 947</u>	<u>45 993</u>	<u>37 493</u>	<u>37 493</u>

Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen

Skulder till kreditinstitut	27 664	32 091	25 467	25 467
Skulder till aktieägare	<u>140 686</u>	<u>146 526</u>	<u>140 686</u>	<u>146 526</u>
Summa	<u>212 297</u>	<u>224 610</u>	<u>203 646</u>	<u>209 486</u>

NOT 24 **Checkräkningskredit**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Beviljade checkräkningskrediter				
Kredit Kommunkoncernkonto	25 000	25 000	15 000	15 000
Kreditinstitut	20 000	20 000	20 000	20 000
Varav utnyttjats	328	7 804	328	7 804
Summa krediter	45 000	45 000	35 000	35 000
Varav utnyttjade	328	7 804	328	7 804

NOT 25 **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Upplupna semesterlöner	2 633	3 280	1 878	2 351
Upplupen komptid	522	633	400	478
Upplupna sociala avgifter	1 008	1 162	702	869
Upplupna kostnader KVV	7 537	6 778	7 537	6 778
Upplupna kostnader Kaskad 7.0	439	606	439	606
Upplupen kostnad utsläppsätter	-	912	-	912
Upplupen kostnad obearbetat träavfall	351	322	351	322
Upplupen kostnad elcertifikat	-	334	-	334
Förutbetald intäkt Ådalsbanan	5 251	7 456	-	-
Övriga poster	<u>4 485</u>	<u>633</u>	<u>4 483</u>	<u>627</u>
Summa	<u>22 226</u>	<u>22 116</u>	<u>15 790</u>	<u>13 277</u>

Årsredovisning 2007

NOT 26 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
För egna avsättningar och skulder				
Avseende Skulder till kreditinstitut				
Fastighetsinteckningar	3 910	3 910	-	-
Företagsinteckningar	<u>37 300</u>	<u>37 300</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>
Summa ställda säkerheter	<u>41 210</u>	<u>41 210</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>

NOT 27 Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Eventualförpliktelser				
Statligt investeringsstöd	-	8 640	-	8 640
Summa ansvarsförbindelser	<u>0</u>	<u>8 640</u>	<u>0</u>	<u>8 640</u>

NOT 28 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Avskrivningar	39 739	37 850	23 429	21 473
Avsättningar	<u>4 566</u>	<u>506</u>	<u>2 370</u>	<u>525</u>
Summa	<u>44 305</u>	<u>38 356</u>	<u>25 799</u>	<u>21 998</u>

NOT 29 Andelar i dotterföretag

Moderbolaget	Kapital- andel %	Rösträtts- andel %	Antal aktier	Bokfört värde 071231	Bokfört värde 061231
Härnösand Elnät AB	100	100	180 000	<u>90 000</u>	<u>90 000</u>

NOT 30 Obeskattade reserver

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående värde ackumulerad avskrivning utöver plan	140 089	127 889
Årets förändring	<u>8 600</u>	<u>12 200</u>
Utgående värde ackumulerad avskrivning utöver plan	<u>148 689</u>	<u>140 089</u>

Härnösand den 10 mars 2008

Lennart Bolander
Ordförande

Ingvar Johansson

Ingvar Viklund

Karl-Ejnar Björner

Lars-Gunnar Hultin

Christer Berglund

Dan Meyer

Åke Gavelin
Arbetstagarrepresentant

Hans-Åke Johansson
Arbetstagarrepresentant

Ingemar Forzelius
Verkställande direktör

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Härnösand Energi & Miljö AB

Org.nr 556526-3745

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Härnösand Energi & Miljö AB för räkenskapsåret 2007-01-01 - 2007-12-31.

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen.

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Härnösand den 12 mars 2008

Ernst & Young AB
Bengt Söderström
Auktoriserad Revisor

GRANSKNINGSRAPPORT

Vi har granskat bolagets verksamhet under år 2007. Denna granskning har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsssed i kommunal verksamhet. Granskningen har inriktats på att klargöra om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. I detta har även ingått att klargöra om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi noterar med tillfredsställelse att företaget under året genomfört en medarbetarundersökning som enligt planerna kommer att upprepas med jämna intervall.

Vi bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Denna granskningsrapport är upprättad av Rolf Andersson och Hans Sonesson, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer i Härnösand Energi och Miljö AB.

Härnösand den 7 mars 2008

Rolf Andersson
Lekmannarevisor

Hans Sonesson
Lekmannarevisor

Årsredovisning 2007

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

Koncernen och moderbolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

Koncernen	2007	2006	2005	2004	2003
Nettoomsättning, tkr	253 194	257 994	265 042	253 823	246 287
Resultat efter finansiella poster, tkr	14 464	18 570	20 491	19 964	12 978
Balansomslutning, tkr	553 902	550 229	557 926	526 569	510 290
Antal anställda, st	135	134	136	129	125
Soliditet, %	24,8	24,1	21,8	20,2	17,9
Avkastning på totalt kapital, %	4,5	5,2	5,7	6,4	5,3
Avkastning på eget kapital, %	10,6	14,0	16,9	18,8	14,2

Moderbolaget	2007	2006	2005	2004	2003
Nettoomsättning, tkr	194 437	200 387	205 447	194 788	189 484
Resultat efter finansiella poster, tkr	13 412	18 372	26 085	22 951	15 655
Balansomslutning, tkr	525 891	520 230	521 983	493 138	474 098
Antal anställda, st	97	96	97	88	85
Soliditet, %	31,0	30,2	28,1	25,8	23,3
Avkastning på totalt kapital, %	4,4	5,4	7,2	7,1	6,7
Avkastning på eget kapital, %	8,2	11,7	17,8	18,1	14,2

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på totalt kapital

Resultat före avdrag för räntekostnader i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt).

KÄNSLIGHETSANALYS

HEMAB:s resultat påverkas av ett antal olika faktorer. En del av dessa faktorer har vi begränsade möjligheter att påverka.

Det kan t.ex vara priset på den el vi säljer som styrs av den nordiska elmarknaden Nordpool.

Vi har nedan gjort en bedömning av de faktorer i HEMAB:s verksamhet som är utsatta för prisvariationer.

Förändringen ligger i det intervall som vi bedömer som en rimlig avvikelse under ett verksamhetsår.

Riskslag	Förändring	Effekt på årsresultat	% av årsresultat
Elinköp	5 öre / kwh	1,6 Mkr	12%
Elförsäljning	10 öre / kwh	4,2 Mkr	32%
Elcertifikat	30 kr / certifikat	1,6 Mkr	12%
Utsläppsrätter	30 kr / rättighet	0,4 Mkr	3%
Räntor	0,5 %-enheter	1,6 Mkr	12%

